

Sygn. akt II KK 278/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Grzegorzczak

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Marta Brylińska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **M. F.**

skazanego z art. 288 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 października 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w W.

z dnia 9 lutego 2015 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu rszawie do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 18 kwietnia 2014 r., Sąd Rejonowy uznał oskarżonego M. F. za winnego popełnienia zarzuczanych mu czynów:

- z art. 288 § 1 k.k. i za to skazał go na karę roku ograniczenia wolności połączonej z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym;

– z art. 157 § 2 k.k. i za to skazał go na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności połączonej z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności połączonej z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 20 stycznia 2014 r. do dnia 21 stycznia 2014 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy dwóm dniom kary ograniczenia wolności i uznając karę ograniczenia wolności za wykonaną w wymiarze 4 dni. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego L. C. kwoty 580 zł i zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść M. F. wniósł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego procesowego - art. 501 pkt 1 k.p.k. polegające na wydaniu na posiedzeniu wyroku nakazowego w stosunku do oskarżonego M. F., pozbawionego wolności w innej sprawie, zamiast rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych na rozprawie. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt II KK 272/14, Sąd Najwyższy zaskarżony wyrok nakazowy Sądu Rejonowego uchylił i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym Sąd Rejonowy w W. wyrokiem zaocznym z dnia 9 lutego 2015 r., uznał oskarżonego M. F. za winnego popełnienia zarzuczanych mu czynów:

- z art. 288 § 1 k.k. przy czym ustalił, że wartość strat wyniosła 450 zł i za to skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
- z art. 157 § 2 k.k. i za to skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę łączną 3 miesięcy pozbawienia wolności. Na zasadzie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 20 stycznia 2014 r. do dnia 22 stycznia 2014 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równy jednemu dniowi kary pozbawienia wolności. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił w całości oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 14 marca 2015 r.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść M. F. wniósł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego procesowego - art. 443 k.p.k. polegające na wydaniu wobec M. F. w postępowaniu ponownym orzeczenia surowszego niż uchylone pomimo tego, że pierwszy z wydanych w sprawie wyroków zaskarżony został wyłącznie na korzyść oskarżonego i nie zachodziły okoliczności określone w art. 434 § 4 k.p.k. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna.

Przepis art. 443 k.p.k. zezwala na wydanie w postępowaniu ponownym orzeczenia surowszego niż uchylone pod warunkiem, że orzeczenie to "było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo na korzyść oskarżonego w warunkach określonych w art. 434 § 4 k.p.k."

Podkreślić trzeba, że w pierwotnie wydanym wyroku nakazowym z dnia 18 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy skazał M. F. na kary roku i 10 miesięcy ograniczenia wolności, oraz karę łączną roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności. Od tego wyroku kasację wywiódł Prokurator Generalny zaskarżając wyrok na korzyść skazanego. Jak już wspomniano kasacja ta została uwzględniona wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2014 r., po stwierdzeniu rażącego naruszenia prawa procesowego związanego z niedopuszczalnością wydania na posiedzeniu wyroku nakazowego w stosunku do oskarżonego

pozbawionego wolności w innej sprawie (art. 501 pkt 1 k.p.k.). W rozpoznawanej sprawie nie znajdował zastosowania art. 434 § 4 k.p.k.

W myśl art. 443 k.p.k. sytuacja M. F. w postępowaniu ponownym nie mogła zatem ulec pogorszeniu w żadnym aspekcie, w tym co oczywiste, także w zakresie wymierzonych mu kar jednostkowych i kary łącznej.

Sąd Rejonowy Warszawie rozpoznający ponownie sprawę przeoczył zakaz płynący z art. 443 k.p.k. Orzekł bowiem za zarzucane oskarżonemu czyny z art. 288 § 1 k.k. i z art. 157 § 2 k.k. kary po 3 miesiące pozbawienia wolności i karę łączną 3 miesięcy pozbawienia wolności. Tym samym w sposób oczywisty i rażąco naruszył w ponownym postępowaniu zakaz *reformationis in peius*. Naruszenie wskazanego w kasacji przepisu art. 443 k.p.k. miało oczywisty i istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, skoro M. F. wymierzono karę zdecydowanie surowszą, niż kara orzeczona wyrokiem nakazowym, zaskarżonym wyłącznie na jego korzyść. Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ewentualna zamiana orzeczonej pierwotnym wyrokiem w stosunku do M. F. kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności mogłaby łączyć się dla niego nawet z prawie 9-miesięcznym okresem izolacji. Jak trafnie zauważa Prokurator Generalny, dla oceny czynionej w aspekcie przepisu art. 443 k.p.k. kluczowe znaczenie ma rodzaj kar orzeczonych wyrokami podlegającymi porównaniu, nie zaś okoliczności związane z hipotetycznym przebiegiem postępowania wykonawczego.

W konsekwencji, także obecnie wydany wyrok zaoczny dotknięty był rażącym naruszeniem prawa, wskazanym w skardze Prokuratora Generalnego. Z tego powodu Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego z dnia 9 lutego 2015 r. i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Rozpoznając sprawę po raz trzeci Sąd a quo uwzględni procesowe implikacje wynikające z kierunku zaskarżenia wyroków przez obie kasacje Prokuratora Generalnego i uniknie uchybień, które stały się przyczyną dwukrotnego już uwzględnienia kasacji. Ponadto weźmie pod uwagę wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w czasie orzekania w zakresie przestępstwa z art. 288 § 1 k.k.

Kierując się powyższą argumentacją Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.

kc